

Risk Management and Corporate Governance: A Case Study; Some Asian banks. *Finance and Banking*

Amir Hossein Erza*

Assistant Professor, Department of Finance and Banking, Faculty of Management and Accounting, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran

Sara Heidari

PhD Student, Department of Financial Management, Faculty of Management and Accounting, Allameh Tabatabai University, Tehran, Iran

Abstract

In this research, covering the period after the global financial crisis, the characteristics of the risk committee and the chief risk officer and their effects on the risk-taking behavior of Asian banks were examined. The period from 2010 to 2021 was considered, and using a sample of 1,243 observations representing 185 banks, the results indicate a negative and significant relationship between risk governance mechanisms and risk-taking. This relationship is stronger for privately-owned banks (POBs) than for state-owned banks (SOBs). It was also found that risk governance mechanisms positively affect the performance of POBs but not the performance of SOBs. Finally, the results of this research highlight the role of risk

*Corresponding Author: amirhosseinerza@gmail.com

Howto Cite: Erza, A. H. and Heidari, S. (2026). . Risk management and corporate governance: a case study; Some Asian banks. *Finance and Banking*, 1(1), 29 - 62. doi: 10.22054/fiba.2024.77786.1012

governance mechanisms in controlling excessive risk-taking and improving the effectiveness of risk management and the performance of Asian banks. However, differences were observed between SOBs and POBs.

Keywords: Asia banks, Bank performance, Risk governance, Risk-taking.

مدیریت ریسک و حاکمیت شرکتی: شواهدی از برخی بانک‌های کشورهای آسیایی

استادیار، گروه مالی و بانکداری، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

* امیرحسین ارضا

دانشجوی دکتری، گروه مدیریت مالی، دانشکده مدیریت و حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

سارا حیدری

چکیده

این پژوهش به بررسی تأثیر ویژگی‌های کمیته ریسک و مدیر ارشد ریسک بر رفتار ریسک‌پذیری بانک‌های آسیایی پس از بحران مالی جهانی در سال ۲۰۰۸ می‌پردازد. بازه زمانی مورد بررسی در این پژوهش، سال‌های ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۱ بوده و از ۱۲۴۳ مشاهده برای ۱۸۵ بانک استفاده شده است. نتایج به دست آمده نشان می‌دهد که میان مکانیزم‌های حاکمیت ریسک و ریسک‌پذیری، رابطه‌ای منفی و معنادار وجود دارد که این رابطه برای بانک‌های خصوصی (POB) قوی‌تر از بانک‌های دولتی (SOB) است. همچنین مشخص شد که مکانیزم‌های حاکمیت ریسک بر عملکرد POB‌ها تأثیر مثبت می‌گذارد، اما بر عملکرد SOB‌ها تأثیری ندارد. در نهایت، نتایج این تحقیق نقش مکانیزم‌های حاکمیت ریسک را در کنترل ریسک‌پذیری بیش‌ازحد و بهبود اثربخشی مدیریت ریسک و عملکرد بانک‌های آسیایی نشان می‌دهد. البته در این زمینه، تفاوت‌هایی بین SOB و POB مشاهده شده است.

واژه‌های کلیدی: بانک‌های آسیایی، عملکرد بانک، حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری

مقدمه

طی دهه گذشته در کشورهای آسیایی، موضوعاتی مانند سلامت سیستم مالی، تغییر قوانین، آزادسازی نرخ بهره و حذف تخصیص اعتبار در دستور کار اصلاحات بانکی قرار گرفته است (Sanderm, 2010). ویژگی‌های اصلی اقتصاد کشورهای آسیایی عبارت‌اند از: حمایت ضعیف و ناچیز از سرمایه‌گذاران، مکانیسم‌های اجرایی ضعیف و کیفیت پایین نظارت و همچنین دخالت‌های سیاسی (Heso, 2013) که این ویژگی‌ها لزوم وجود ساختارهای حاکمیت ریسک را برای بانک‌های آسیایی جهت تضمین ثبات مالی و عملکرد، تقویت می‌کند. مالکیت متفاوت بانک‌ها می‌تواند بر اثربخشی فعالیت‌های مدیریت ریسک و کیفیت حکمرانی تأثیر بگذارد. بانک‌های خصوصی باهدف حداکثر کردن سود و ثروت مدیریت می‌شوند، درحالی‌که بانک‌های دولتی باهدف اصلی توسعه اجتماعی- اقتصادی در پیشبرد اهداف سیاسی مدیریت می‌شوند؛ بنابراین، نوع مالکیت بانک (خصوصی در مقابل دولتی) در منطقه آسیا، زمینه منحصربه‌فردی را برای بررسی تأثیر مکانیسم‌های حاکمیت ریسک بر ریسک‌پذیری و عملکرد بانک‌ها فراهم کرده است. مدیریت ریسک عملیاتی^۱ شامل مدیریت مستمر ریسک‌های ناشی از: اقدامات انسانی، فرآیندهای داخلی، سیستم‌ها و رویدادهای خارجی است. با افزایش نیازها، پیچیدگی و حجم فزاینده ریسک‌ها، سیستم‌های اطلاعاتی مزایایی را برای یکپارچه‌سازی فعالیت‌های مدیریت ریسک و بهینه‌سازی عملکرد فراهم می‌کنند. اعتقاد بر این است که فناوری‌های مدیریت عملکرد تجاری^۲ با ارائه چندین فناوری ترکیبی از جمله: جریان کار، انبار داده، تجزیه و تحلیل (پیشرفته)، گزارش‌گیری و داشبورد، راه‌حلی برای مدیریت ریسک عملیاتی مؤثر ارائه می‌دهند. فن‌آوری‌های مدیریت عملکرد تجاری را می‌توان با چرخه برنامه‌ریزی و کنترل سازمان و مرتبط با اهداف استراتژیک ادغام کرد (Weeserik Piekert, 2018). ریسک عملیاتی خطر زیان مستقیم یا غیرمستقیم ناشی از رویدادهای خارجی ناکافی و شکست فرآیندهای داخلی، افراد و سیستم‌ها است (PWC, 1999) ریسک عملیاتی در

1 ORM

2 BPM

تمام محصولات، فعالیت‌ها، فرآیندها و سیستم‌های بانکی ذاتی است. مدیریت مؤثر ریسک عملیاتی همواره یکی از عناصر اساسی برنامه‌های مدیریت ریسک بانک‌ها بوده است. در سپتامبر ۱۹۹۸، کمیته بانکداری نظارت بانکی^۱ سندی با عنوان «مدیریت ریسک عملیاتی»^۲ منتشر کرد که در آن ریسک عملیاتی به عنوان یک موضوع نظارتی مستقل در نظر گرفته می‌شود. اذعان داشت که زیان‌های بزرگ در صنعت بانکداری ناشی از ریسک عملیاتی است و با شناسایی، تحلیل، پایش و کنترل مناسب می‌توان از آن جلوگیری کرد. در کنار این، حاکمیت شرکتی^۳ نیز به مدیریت ریسک عملیاتی مؤثر کمک می‌کند (Dapp, 2017).

بانک‌ها به عنوان نهادهای مالی خدمت‌محور، در فرآیند توسعه پایدار نقش اساسی و ثبات‌بخشی را ایفا می‌کنند. ظهور تکنولوژی‌های جدید، تغییر در ترجیحات مشتریان، ترویج بانکداری باز و گسترش بازارهای مالی متنوع، شرایط جدیدی را در عرصه اقتصاد جهانی شکل داده است. فناوری مالی به عنوان یکی از بارزترین نوآوری‌های عصر حاضر در صنعت مالی، با کاهش هزینه‌ها، بهبود کیفیت خدمات مالی و ایجاد افق‌های جدید از طریق تغییر رویکرد مشتریان نسبت به خدمات بانکداری، تغییر در کسب‌وکارهای سنتی و بهبود کیفیت آن، شیوه بانکداری موجود را متحول کرده و رفتار متولیان این حوزه و سهم آنان از بازار مالی را گسترش داده است (مغنی و همکاران، ۱۳۹۸).

نوع دیگری از مدل‌های کسب‌وکار، مدل کسب‌وکار دایره‌ای است. مدل‌های کسب‌وکار دایره‌ای با هدف محدود کردن، کند کردن و بستن حلقه‌های منابع، می‌توانند مزایای اقتصادی و اجتماعی قابل توجهی ایجاد کنند، امنیت منابع را ارتقا دهند و عملکرد زیست‌محیطی را بهبود بخشند. با این حال، در صنعت انرژی بادی، تحقیقات مربوط به پایداری، از جمله ارزیابی‌های چرخه عمر، بیشتر بر نوآوری فناوری در مواد (مانند آهنرباهای دائمی)، اجزا (مانند تیغه‌ها) یا سطح محصول (مانند دارایی‌های جدید) متمرکز شده است. (Gallego-Schmid Alejandro, Mendoza. F Manuel Joan, 202).

1 BCBS

2 ORM

3 CG

مطالعات موجود نشان می‌دهد که خطرات عملیاتی جدید نیستند؛ اشتباهات انسانی، تقلب، سرقت، خرابی فرآیندها، خطاهای سیستم و خطرات خارجی مانند آتش‌سوزی و سیل، برای دهه‌ها وجود داشته‌اند. با این حال، تأثیر ریسک‌های عملیاتی اغلب نسبتاً ناچیز بوده است. در مقابل، روندهای اخیر مانند جهانی‌شدن، اتصال به اینترنت جهانی و وابستگی‌های زنجیره ارزش، خطرات عملیاتی را بیش از هر زمان دیگری قابل توجه‌تر کرده است. با افزایش نیازمندی‌ها، پیچیدگی و حجم ریسک‌ها، سیستم‌های اطلاعاتی برای فعالیت‌های مدیریت ریسک سودمند هستند (D, Breden, 2017).

عملکرد شرکت‌ها ممکن است تحت تأثیر رویه‌های عمومی قرار گیرد و اطلاعات مربوطه را افشا کند که از رویه یک شرکت در یکپارچگی اجتماعی و اقتصادی ناشی می‌شود. علاوه بر این، محیط کسب و کار مدرن هم پویا و هم پیچیده است. سهامداران به دلیل فقدان اطلاعات کامل در مورد عملکرد شرکت، در معرض خطر دستکاری سود خود و پنهان‌سازی ریسک قرار گرفته‌اند، همان‌طور که در سال‌های اخیر با افزایش تعداد رسوایی‌ها، کلاهبرداری‌ها، تعلیقات و حتی حذف از بورس مشاهده شده است. در نتیجه، شکست‌های تجاری پرمخاطب در سال‌های اخیر، موضوع حاکمیت شرکتی را در عرصه عمومی به موضوعی مهم تبدیل کرده است و پیش‌بینی می‌شود که روند شیوه‌های حاکمیت شرکتی به‌طور گسترده ریشه‌دار شود. تمرکز از رویکرد سنتی «فقط سهامداران» به حاکمیت شرکتی به یک مدل حاکمیت شرکتی گسترده‌تر تغییر کرده است که مسائل و اولویت‌های ذینفعان را مشخص می‌کند. حاکمیت شرکتی ضعیف می‌تواند بر اقتصادها و ثبات سیستم‌های مالی تأثیر منفی بگذارد و همچنین پیامدهای مرتبط با مدیریت ریسک ملموس و جدی داشته باشد (et al Alam, 2022).

در دوره پس از بحران مالی، تنها چند مطالعه به بررسی تأثیر مکانیسم‌های حاکمیت ریسک بر مدیریت ریسک بانک‌ها پرداخته‌اند. این مطالعات تنها تأثیر حاکمیت ریسک بر ریسک‌های خاصی مانند ریسک اعتباری یا ریسک بازار را بررسی کرده‌اند. در این رابطه، (Malek, 202) پیشنهاد کردند که مطالعه تأثیر حاکمیت ریسک بر ریسک‌پذیری بانک باید گسترش یابد تا ریسک‌های بیشتری به‌طور هم‌زمان در نظر گرفته شود. به همین

دلیل، پژوهش حاضر دیدگاهی جامع از ریسک‌پذیری بانک ارائه کرده است و مواردی شامل ریسک اعتباری، نقدینگی، ورشکستگی و ریسک عملیاتی را مورد بررسی قرار داده است. مطالعه حاضر همچنین بررسی کرد که آیا مکانیسم‌های حاکمیت ریسک و ریسک‌پذیری بین بانک‌های خصوصی و دولتی متفاوت است یا خیر.

چارچوب مقاله به شرح زیر تنظیم شده است: در بخش دوم پیشینه پژوهش‌های مرتبط بررسی و فرضیه‌های تحقیق ارائه شده است. سپس در بخش سوم به توضیح داده‌ها، روش‌شناسی و معرفی متغیرها پرداخته شده است. در بخش چهارم نتایج پژوهش ارائه شده و در نهایت نتیجه‌گیری‌ها در بخش پنجم آورده شده است.

مبانی نظری و پیشینه پژوهش

۱-۲- مدیریت ریسک و ریسک‌پذیری بانک

(Stals, 2021) در تحقیقی نشان دادند که اگرچه یک کمیته ریسک با فعالیت مناسب می‌تواند برای سهامداران بانک ارزشمند باشد، اما ممکن است این کمیته ارتباطات و تعامل میان هیئت‌مدیره بانک را کاهش دهد؛ بنابراین، وجود کمیته ریسک تنها برای بانک‌هایی معنا دارد که ریسک‌پذیری در آن‌ها به حدی پیچیده باشد که وجود یک کمیته تخصصی ریسک برای نظارت بر معیارهای ریسک اجتناب‌ناپذیر شود.

(Dong, et al, 2023) در پژوهش خود بیان کردند که حاکمیت شرکتی به سیستم هدایت و کنترل شرکت اطلاق می‌شود که رابطه بین ذینفعان داخلی (هیئت‌مدیره، سرمایه‌گذاران، مدیران اجرایی، کارکنان و غیره) و ذینفعان خارجی (سهامداران، طلبکاران، اعتباردهندگان تجاری، تأمین‌کنندگان، مشتریان و جوامع) را متعادل می‌کند. ساختار حاکمیت و مکانیسم هماهنگی حقوق و مسئولیت‌های گروه‌های مختلف ذینفع شرکت را مشخص می‌سازد.

بر اساس بررسی پژوهش‌های انجام‌شده، در این مقاله ما بر حضور و ویژگی‌های کمیته ریسک در سطح هیئت‌مدیره (RC) و مدیر ارشد ریسک (CRO) تمرکز می‌کنیم.

۱-۱-۲- کمیته ریسک در سطح هیئت‌مدیره و ریسک‌پذیری بانک

هدف کمیته ریسک هیئت‌مدیره در بانک‌ها کمک به هیئت‌مدیره در نظارت بر مسئولیت پیاده‌سازی یک چارچوب مؤثر مدیریت ریسک جهانی است که به‌طور منطقی برای شناسایی، ارزیابی و مدیریت استراتژی، اعتبار و سرمایه‌گذاری، بازار و ریسک‌های عملیاتی شرکت طراحی شده است (Easilin, 2022). هدف اصلی از تشکیل کمیته مدیریت ریسک، یاری‌رساندن به هیئت‌مدیره شرکت در نظارت بر موارد زیر است: تعیین وضعیت ریسک‌های موجود، ارزیابی عملکرد سیستم‌های مورد استفاده برای تعیین حدود ریسک، تجزیه و تحلیل ریسک، کنترل ریسک‌های شرکت و سایر موارد حسب تشخیص و تصویب اعضای کمیته.

به دلیل تضعیف مدیریت ریسک عملیاتی، موارد تقلب و جعل به‌سرعت در بخش بانکداری پاکستان برای چندین سال در حال افزایش است. همان‌طور که (محمد ندیری و همکارانش، ۱۳۹۸) استدلال کردند، حاکمیت شرکتی ضعیف و مدیریت ریسک دلایل اصلی بانک هستند. بانک دولتی پاکستان^۱ به بانک‌ها دستور داده است تا ریسک عملیاتی را به‌درستی شناسایی، تجزیه و تحلیل، نظارت و کنترل کنند تا سطح ریسک عملیاتی را کاهش دهند. هدف مطالعه حاضر تجزیه و تحلیل این است که چگونه شیوه‌های مدیریت ریسک عملیاتی می‌توانند از طریق فرآیندهای مدیریت ریسک عملیاتی همراه با حاکمیت شرکتی مؤثرتر شوند. روش‌شناسی مبتنی بر پیمایش استفاده شده است. محقق قصد داشت حداقل تا حدی شکاف یافت شده از طریق ادبیات در موضوع تأثیر فرآیندهای حاکمیت شرکتی و مدیریت ریسک عملیاتی بر روی عملکردهای مدیریت ریسک عملیاتی بانک‌های تجاری در ایران را کاهش دهد.

ریسک عملیاتی و شیوه‌های مدیریت آن، یکی از مباحث قابل توجه در صنعت بانکداری محسوب می‌شود که تأثیرات بالقوه‌ای بر عملکرد بانک‌ها و مؤسسات مالی دارد (داوری و پهلوانی، ۱۳۸۸).

1 CG
2 SBP

تعداد فزاینده‌ای از سازمان‌ها، عمدتاً در بخش مالی، توسط مقامات نظارتی یا قانون ملزم به مدیریت ریسک‌های عملیاتی خود هستند. (P, Fontnouvelle) دریافتند که در اوایل دهه ۲۰۰۰، اکثر بانک‌های بین‌المللی از قبل ذخایر مالی بیشتری را برای محاسبه ریسک‌های عملیاتی نسبت به ریسک‌های بازار تخصیص می‌دادند. ریسک‌های عملیاتی در انواع مختلف سازمان‌ها مرتبط‌تر می‌شوند بر اساس استدلال‌های فوق، فرضیه زیر را پیشنهاد می‌کنیم:

H1a: وجود یک کمیته ریسک در سطح هیئت‌مدیره ارتباط منفی با ریسک‌پذیری بانک دارد.

۲-۱-۲- اندازه کمیته ریسک و ریسک‌پذیری

برخلاف بسیاری از پژوهش‌های قبلی، واضح است که هیئت‌مدیره بزرگ و کمیته‌های مالی با بهبود شفافیت مالی، قابلیت اطمینان و کاهش هزینه‌های تأمین مالی بدهی همراه هستند (al et Anderson, ۲۰۰۴)؛ بنابراین، ما انتظار داریم که اندازه کمیته ریسک رابطه منفی با ریسک‌پذیری بانک داشته باشد، بنابراین فرضیه زیر را پیشنهاد می‌کنیم:

H1b: اندازه کمیته ریسک با ریسک‌پذیری بانک ارتباط منفی دارد.

۲-۱-۳- جلسات کمیته ریسک و ریسک‌پذیری

یکی از ساده‌ترین راه‌ها برای ارزیابی عملکرد هیئت‌مدیره، شمارش حضور آن‌ها در جلسه هیئت‌مدیره است. هرچه جلسات بیشتری داشته باشند، نقش خود را در نظارت و مشاوره شرکت با شدت بیشتری انجام می‌دهند (Chave, 2017). تعداد زیاد جلسات هیئت‌مدیره نشان‌دهنده مشارکت مؤثر هیئت‌مدیره در اتخاذ تصمیم‌های استراتژیک است. (Galoo, 2015)

با توجه به مطالب فوق فرضیه زیر را پیشنهاد می‌کنیم:

H1c: تعداد جلسات کمیته ریسک رابطه منفی با ریسک‌پذیری بانک دارد.

۴-۱-۲- پست مدیر ارشد ریسک (CRO¹) و ریسک‌پذیری

مدیر ارشد ریسک سازمان یک مدیر اجرایی است که در قبال فرایندهای مدیریت ریسک سازمان شامل ارزیابی، برنامه‌ریزی و کنترل ریسک‌های بالقوه در بخش‌های مختلف کسب‌وکار سازمان مسئولیت دارد. بانک‌هایی با ساختارهای حاکمیت ریسک متمایز و قوی مانند موقعیت CRO می‌توانند ریسک‌های بیشتری را برای افزایش سود و همچنین به حداکثر رساندن ثروت سهامداران بپذیرند. (Galoo,2015) نشان دادند که بین ریسک‌پذیری بانک و موقعیت CRO رابطه مثبت وجود دارد؛ بنابراین، فرضیه زیر مطرح می‌شود:

H1d: تعیین پست سازمانی مدیر ارشد ریسک باعث کاهش ریسک بانک می‌گردد.

۵-۱-۲- استقلال CRO و ریسک‌پذیری

یکی دیگر از سازوکارهای اصلی راهبری شرکتی، هیئت‌مدیره است. مطالعات تجربی شواهدی مبنی بر نقش پایش‌گری هیئت‌مدیره ارائه کردند (Adams,2009). (Lucker al et,2007)، شواهدی در رابطه با بهبود عملکرد شرکت‌های دارای هیئت‌مدیره مستقل‌تر یافتند؛ بنابراین، ما از یک CRO مستقل انتظار داریم که تصمیمات مدیریت ریسک مؤثر و بی‌طرفانه‌ای اتخاذ کند تا نظارت بر ریسک را بهبود بخشیده و ریسک‌پذیری بیش از حد بانک‌ها را کاهش دهد؛ بنابراین فرضیه زیر ارائه شد:

H1e: استقلال CRO با ریسک‌پذیری بانک ارتباط منفی دارد.

۲-۲- حاکمیت ریسک و عملکرد بانک

بانک‌های دارای مکانیسم‌های حاکمیت شرکتی مؤثرتر، تأثیرات منفی کمتری از بحران مالی پذیرفته‌اند. (Dizli,2010) در پژوهش خود به تحلیل تأثیر مکانیسم‌های حاکمیتی مختص ریسک بر عملکرد بنگاه می‌پردازند. یافته‌های آن‌ها نشان می‌دهد که مکانیسم‌های

1 Chief Risk Officer

حاکمیتی به ویژه آنان که به منظور مدیریت ریسک طراحی شده‌اند، تأثیر مثبتی بر عملکرد بانک در طول دوره بحران دارند؛ بنابراین، فرضیه زیر را پیشنهاد می‌کنیم:

H2: مکانیسم‌های حاکمیت ریسک با عملکرد بانک مرتبط است.

۳-۲- وضعیت مالکیت، ریسک‌پذیری بانک و عملکرد

(Galoo, 2015) دریافتند که ممکن است بانک‌های خصوصی تحمل ریسک بیشتری نسبت به بانک‌های دولتی نشان دهند، زیرا آن‌ها می‌خواهند ثروت سهامداران را به حداکثر برسانند. با این حال، بانک‌های خصوصی وثیقه مناسبی در صورت نکول ندارند که ممکن است آن‌ها را به سمت ریسک‌گریزی سوق دهد؛ بنابراین، ما بیان می‌کنیم که احتمالاً تأثیر مکانیسم‌های حاکمیت ریسک بر ریسک‌پذیری و عملکرد بین بانک‌های دولتی و خصوصی متفاوت است؛ بنابراین، فرضیه زیر مطرح شد:

H3: تأثیر مکانیسم‌های حاکمیت ریسک بر ریسک‌پذیری و عملکرد در بانک‌های خصوصی بیشتر از بانک‌های دولتی است.

روش‌شناسی پژوهش

۳-۱- داده‌ها و نمونه

پژوهش حاضر به تأثیر مکانیسم‌های حاکمیت ریسک در دوره پس‌از این بحران می‌پردازد، بنابراین بازه زمانی ۲۰۱۰ تا ۲۰۲۱ مدنظر قرار گرفته شده است. ما بانک‌هایی را از کشورهای آسیایی انتخاب کردیم. برای جلوگیری از شمارش مضاعف، شرکت‌های وابسته به بانک حذف شدند. در هر کشور منتخب، هر دو نوع بانک SOB (بانک‌های دولتی) و POB (بانک‌های خصوصی) انتخاب شدند. پس از اعمال این شرایط، نمونه نهایی شامل ۱۱۳ بانک آسیایی با ۱۲۴۳ مشاهده مورد استفاده قرار گرفت. توزیع نمونه در جدول ۱ قابل مشاهده است.

داده‌های مالی تلفیقی به دلار آمریکا از پایگاه بانک اسکوپ^۱ به دست آمده است. داده‌های حاکمیتی از گزارش‌های سالانه بانک‌ها استخراج شده است. داده‌های قیمت سهم از یاهو فایننس و وب سایت‌های معاملاتی به دست آمده است.

جدول ۱- تعداد بانک‌های دولتی و خصوصی در کشورهای منتخب آسیایی

کشورها	تعداد بانک‌ها			درصد بانک‌ها			تعداد مشاهدات			درصد مشاهدات		
	کل نمونه	SOBs	POBs	کل نمونه	SOBs	POBs	کل نمونه	SOBs	POBs	کل نمونه	SOBs	POBs
بحرین	8	3	5	4/8	9/8	33	88	55	4/8	9/8	33	88
چین	20	14	6	17/7	22/6	11/8	220	66	11/8	22/6	11/8	220
هند	31	19	12	27/4	30/6	23/5	341	132	27/4	30/6	23/5	341
ایران	10	8	2	8/8	12/9	3/9	110	22	8/8	12/9	3/9	110
عمان	6	4	2	5/3	6/5	3/9	66	22	5/3	6/5	3/9	66
قطر	5	2	3	4/4	3/2	5/9	55	33	4/4	3/2	5/9	55
عربستان سعودی	11	4	7	9/7	6/5	13/7	121	77	9/7	6/5	13/7	121
ترکیه	10	3	7	8/8	4/8	13/7	110	77	8/8	4/8	13/7	110
امارات متحده عربی	12	5	7	10/6	8/1	13/7	132	77	10/6	8/1	13/7	132
کل	113	62	51	100	100	100	1243	561	100	100	100	1243

۲-۳- اندازه‌گیری متغیرها

۱-۲-۳- ریسک‌پذیری بانک

بر اساس پژوهش‌های صامت و همکاران (۲۰۱۸)، ریسک اعتباری به‌عنوان نسبت ذخایر زیان وام به کل وام‌های ناخالص اندازه‌گیری می‌شود. ریسک نقدینگی (LR) ریسک نقدینگی نسبت کل وام‌های ناخالص به کل سپرده‌ها است. ریسک ورشکستگی، در این تحقیق از لگاریتم طبیعی ZScore برای اندازه‌گیری ریسک ورشکستگی استفاده می‌کنیم (Levin.al et,2009). درنهایت، ریسک عملیاتی (OR) با نوسانات بازده دارایی، با پیروی از پژوهش‌های پیشین اندازه‌گیری شد (Chang & Son,2011). در این پژوهش، ریسک عملیاتی به‌عنوان انحراف استاندارد بازده دارایی‌ها (ROA) اندازه‌گیری می‌شود.

1 <https://bankscope2/bvdep.com>

۲-۲-۳- عملکرد بانک

بر اساس پژوهش‌های ما از معیار Q Tobin برای اندازه‌گیری عملکرد بانک‌ها استفاده می‌کنیم. Q Tobin به‌عنوان ارزش بازار حقوق صاحبان سهام به‌اضافه ارزش دفتری بدهی‌ها تقسیم بر ارزش دفتری کل دارایی‌ها محاسبه می‌شود.

۳-۲-۳- متغیرهای حاکمیت ریسک

به‌منظور بررسی تأثیر حاکمیت ریسک بر ریسک‌پذیری بانک، متغیرهایی را در نظر می‌گیریم. این متغیرها شامل موارد زیر است:

(۱) وجود کمیته ریسک (RC) که یک متغیر ساختگی^۱ است، اگر بانک به‌طور خاص کمیته ریسک در سطح هیئت‌مدیره داشته باشد، کد ۱ و در غیر این صورت کد ۰ به آن تعلق می‌گیرد. (۲) اندازه کمیته ریسک (RC_Size) که به‌وسیله تعداد اعضای کمیته ریسک نمایندگی می‌شود. (۳) تعداد جلسات کمیته ریسک (RC_Meetings) برگزار شده در یک سال مالی. (۴) حضور مدیر ارشد ریسک (CRO)، در صورت وجود CRO در بانک، کد ۱ و در غیر این صورت با کد ۰ نشان داده می‌شود. (۵) استقلال CRO (CRO_Ind)، یک متغیر ساختگی با کد ۱ است اگر CRO مستقیماً به هیئت‌مدیره گزارش دهد و در غیر این صورت کد ۰ به خود می‌گیرد.

۴-۲-۳- متغیرهای کنترل

در این پژوهش، از چندین متغیر حاکمیت شرکتی، متغیرهای بانکی و سطح کشور به‌عنوان متغیرهای کنترلی استفاده شده است. در میان متغیرهای حاکمیت شرکتی، ما اندازه هیئت‌مدیره (BOARD_SIZE)، نسبت مدیران مستقل در هیئت‌مدیره (BOARD_IND) و دوگانگی نقش مدیرعامل (DUAL) را کنترل می‌کنیم. همچنین در این تحقیق ویژگی‌های ساختار مالکیت مانند تمرکز مالکیت (CON_OWN) و مالکیت نهادی (INST_OWN) کنترل شده است. مالکیت نهادی به‌عنوان نسبت سهام

1 dummy variable

در اختیار سرمایه‌گذاران نهادی اندازه‌گیری می‌شود، درحالی‌که تمرکز مالکیت، نسبت سهامی است که پنج سهامدار بزرگ بانک در اختیار دارند. در این تحقیق اندازه بانک (BANK_SIZE)، تنوع درآمد (INC_DIV) و نسبت سپرده (DEP) نیز کنترل شده است. اندازه بانک به‌عنوان لگاریتم طبیعی کل دارایی‌ها اندازه‌گیری می‌شود. INC_DIV، نسبت درآمد بدون بهره به کل درآمد عملیاتی است، درحالی‌که DEP، نسبت کل سپرده‌ها به کل دارایی‌ها است. درنهایت در این تحقیق از متغیرهای خاص کشور برای کنترل تفاوت در توسعه اقتصادی، رشد و کیفیت حکمرانی استفاده شده است. متغیرهای مورد استفاده عبارت‌اند از: (۱) تولید ناخالص داخلی که به‌صورت لگاریتم طبیعی تولید ناخالص داخلی حقیقی به دلار آمریکا اندازه‌گیری می‌شود. (۲) GPS، نسبت پس‌انداز ناخالص خصوصی به تولید ناخالص داخلی و (۳) LAW_INDEX، شاخصی برای اثربخشی سیستم قانونی و حمایت از حقوق سرمایه‌گذاران.

۳-۳- مدل‌های برآورد

در مطالعات قبلی انجام‌شده در خصوص بررسی رابطه میان ریسک و حاکمیت بانک، از برآوردگر اثرات تصادفی GLS استفاده شده است (Galoo, 2018)، ما نیز از این مدل استفاده می‌کنیم. مدل اثرات تصادفی نسبت به مدل اثرات ثابت برتری دارد، زیرا مدل اثرات ثابت نیاز به تغییرات زمانی و تغییرات مقطعی متغیرها دارد. در این تحقیق یک تحلیل فرعی بر اساس SOB و POB انجام شد تا بررسی شود که آیا رابطه بین حاکمیت ریسک و ریسک‌پذیری بانک به نوع مالکیت بانک‌ها بستگی دارد یا خیر. همچنین به‌منظور کنترل هرگونه درون‌زایی بالقوه و اطمینان از نتایج به‌دست‌آمده، تمامی مدل‌ها را با استفاده از رویکرد GMM برآورد کردیم. فرضیه‌های H1a تا H1e با استفاده از معادله تحمل ریسک بانک به شرح زیر مورد آزمون قرار می‌گیرند:

$$(1) \quad Risk_{i,j,t} = \alpha_0 + \alpha_1 RC_{i,j,t} + \alpha_2 Size_{i,j,t} + \alpha_3 RC_Meetings_{i,j,t} + \alpha_4 CRO_{i,j,t} + \alpha_5 CRO_Ind_{i,j,t} + \alpha_6 COR_GOV_{i,j,t} + \alpha_7 Controls_{i,j,t} + \varepsilon_{i,j,t}$$

مدیریت ریسک و حاکمیت شرکتی: شواهدی از برخی ... | ارضا و حیدری | ۴۳

برای فرضیه H2، یعنی تأثیر مکانیسم‌های حاکمیت ریسک بر عملکرد بانک، از رابطه زیر استفاده شد:

$$(2) \quad Tobin\ Q_{i,j,t} = \alpha_0 + \alpha_1 RC_{i,j,t} + \alpha_2 RC_Size_{i,j,t} + \alpha_3 RC_Meetings_{i,j,t} + \alpha_4 CRO_{i,j,t} + \alpha_5 CRO_Ind_{i,j,t} + \alpha_6 COR_GOV_{i,j,t} + \alpha_7 Controls_{i,j,t} + \varepsilon_{i,j,t}$$

که در آن Risk_{i,j,t} نماینده ریسک اعتباری، نقدینگی، ورشکستگی یا عملیاتی بانک i در کشور j در زمان t است. TobinQ_{i,j,t} عملکرد بانک i در کشور j در زمان t است. RC_{i,j,t} متغیر ساختگی برای کمیته ریسک است. RCSize_{i,j,t} اندازه کمیته ریسک است. RC Meetings_{i,j,t} تعداد جلسات کمیته ریسک است. CRO_{i,j,t} متغیر شاخص برای حضور مدیر ارشد ریسک است؛ و CRO Indi_{i,j,t} متغیر شاخص برای استقلال CRO است. COR_GOV_{i,j,t} و Controls_{i,j,t} به ترتیب بردارهای حاکمیت شرکتی و متغیرهای کنترل هستند. E_{i,j,t} عبارت خطا است. تعریف دقیق و اندازه‌گیری متغیرها در پیوست ارائه شده است.

یافته‌های پژوهش

۱-۴- تحلیل تک متغیره

آمار توصیفی برای تمامی متغیرها در جدول ۲ گزارش شده است. همچنین میانگین تمامی متغیرها برای نمونه‌های فرعی SOB و POB و نیز میانگین آماری تمامی متغیرها برای زیرنمونه SOB و POB ارائه شده است. این نتایج نشان می‌دهد که ریسک اعتباری و ریسک ورشکستگی POBها بیشتر از SOBها است، اما عکس این موضوع در مورد ریسک نقدینگی و ریسک عملیاتی صادق است. با توجه به ریسک اعتباری، متوسط نسبت ذخیره وام برای کل نمونه ۴/۶ درصد است. POBها و SOBها به ترتیب دارای میانگین ضریب تأمین خسارت ۵/۹٪ و ۴/۱٪ هستند و این تفاوت از نظر آماری در سطح خطای ۵٪ معنی‌دار است که نشان می‌دهد POBها دارای ریسک اعتباری بالاتری هستند. میانگین نسبت کل وام‌های ناخالص به کل سپرده‌ها (ریسک نقدینگی) برای POBها ۷۴ درصد و برای SOBها ۸۱ درصد است که میانگین آن برای نمونه کامل ۷۲ درصد است. این تفاوت

از نظر آماری در سطح ۱ درصد معنی دار است که نشان می‌دهد ریسک نقدینگی برای SOBها بیشتر است. میانگین ZScore (شاخص ریسک ورشکستگی در این تحقیق) برای SOB ۲/۹۸۸ و برای POB ۲/۷۶۴ است که نشان‌دهنده ریسک ورشکستگی بالاتر برای بانک‌های خصوصی است. این اختلاف میانگین‌ها در سطح ۵ درصد معنی دار است.

نوسانات در بازده دارایی نشان‌دهنده ریسک عملیاتی است. متوسط نوسانات بازده دارایی‌ها برای POBها ۰/۰۱۲ و برای SOBها ۰/۰۴۶ است که نشان‌دهنده ریسک عملیاتی بالاتر SOBها است و این تفاوت در سطح ۱ درصد معنی دار است. میانگین Tobin's Q برای SOBها ۱/۰۳۵، برای POBها ۱/۰۳۹ و برای نمونه کامل ۱/۰۴۵ است. از نظر مقدار Tobin's Q، تفاوت معنی داری بین SOB و POB مشاهده نشد. میانگین ارزش RC برای نمونه کامل ۰/۸۵۴ است که نشان می‌دهد ۷۳ درصد از بانک‌ها دارای کمیته ریسک در سطح هیئت‌مدیره اختصاصی هستند. میانگین اندازه کمیته ریسک ۴/۶۷۲ برای SOB، ۳/۵۸۱ برای POB و ۵/۶۲۳ برای نمونه کامل است. میانگین تعداد جلسات کمیته ریسک ۶/۱۳۲ برای SOB، ۵/۳۱۷ برای POB و ۶/۶۳۶ برای نمونه کامل است. CRO در ۹۰ درصد بانک‌ها برای نمونه کامل حضور دارد و مسئولیت مدیریت ریسک را بر عهده دارد. درصد حضور CRO برای SOBها و POBs به ترتیب ۹۶ و ۸۴ بود. استقلال CRO برای POBها و SOBها به ترتیب ۰/۷۸۱ و ۰/۶۷۲ است که در سطح ۱ درصد نیز تفاوت معنی داری دارند. این نشان می‌دهد که POBها تأکید بیشتری بر استقلال CRO دارند. بین POBها و SOBها از نظر متغیرهای حاکمیت ریسک در سطح ۱ درصد تفاوت معنی داری وجود دارد (به جز BOARD-SIZE، تفاوت معنی داری در سطح ۱۰ درصد). از نظر اندازه بانک، بین بانک‌های دولتی و خصوصی تفاوت معنی داری در سطح ۱ درصد خطا مشاهده شد. نسبت درآمد بدون بهره به کل درآمد عملیاتی (INC_DIV) برای POBها بیشتر است، اما از نظر نسبت کل سپرده‌ها به کل دارایی‌ها (DEP)، SOBها برتر هستند.

جدول ۲- آمار توصیفی

متغیر	میانگین	میان	انحراف استاندارد	کمینه	بیشینه	نمونه SOB	نمونه POB	آزمون t
						Mean	Mean	
CR	0/046	0/011	0/151	0	2/751	0/041	0/059	2/537**
LR	0/725	0/762	0/536	0	3/051	0/81	0/748	-2/716***
ZScore	2/958	2/268	0/75	-1/942	5/892	2/988	2/764	-2/054**
OR	0/03	0/002	0/192	0/005	3/016	0/046	0/012	-3/315***
Tobin's Q	1/045	1/134	0/192	0/271	2/046	1/035	1/039	0/391
RC	0/734	1	0/284	0	1	0/801	0/762	-3/442***
RC-Size	5/623	3/98	1/823	0	16	4/672	3/581	-6/925***
RC-Meetings	6/636	4/76	2/788	0	28	6/132	5/317	-5/753***
CRO	0/902	1	0/421	0	1	0/961	0/847	-4/682***
CRO-Ind	0/713	1/2	0/386	0	1	0/672	0/781	5/378***
BOARD-SIZE	12/273	10/6	2/645	3	28	12/187	12/202	1/786*
BOARD-IND	0/424	0/398	0/183	0	1	0/408	0/463	4/371***
DUAL	0/215	0	0/327	0	1	0/247	0/081	-13/646***
CON-OWN	0/718	0/582	0/194	0/026	0/999	0/721	0/499	-17/368***
INST-OWN	0/765	0/747	0/157	0/033	0/999	0/894	0/673	-17/823***
BANK-SIZE	15/867	15/325	3/008	12/645	21/432	16/345	14/345	-15/578***
INC-DIV	0/553	0/325	0/306	0/068	0/795	0/334	0/598	10/321***
DEP	0/854	0/805	0/205	0/076	2/115	0/841	0/83	-1/828**
GDP	6/149	6/129	1/653	3/247	9/783	-	-	-
GPS	0/296	0/248	0/105	0/047	0/491	-	-	-
LAW-INDEX	0/681	0/639	0/152	0/318	0/968	-	-	-

*p < 0/1; **p < 0/05; ***p < 0/01

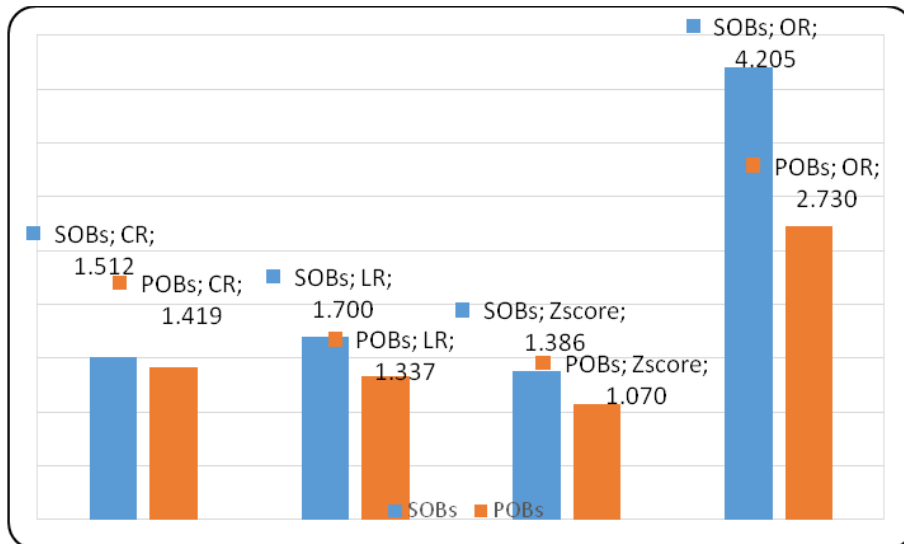
جدول ۳ و شکل ۱ تفاوت بین بانک‌های دارای کمیته ریسک و بدون کمیته ریسک و موقعیت CRO را نشان می‌دهد. این نتایج نشان می‌دهد که بانک‌های دارای کمیته ریسک در مقایسه با بانک‌هایی که کمیته ریسک در سطح هیئت‌مدیره اختصاصی ندارند، ریسک اعتباری، نقدینگی، ورشکستگی و ریسک عملیاتی کمتری دارند که برای ریسک اعتباری و نقدینگی تفاوت آماری معناداری قابل مشاهده است. Tobin Q برای بانک‌هایی که کمیته ریسک دارند نیز بالاتر است. بانک‌های دارای CRO دارای ریسک اعتباری،

ورشکستگی و عملیاتی کمتری نسبت به بانک‌های بدون CRO هستند، اما این تفاوت برای ریسک اعتباری و ریسک ورشکستگی به ترتیب در سطح ۱٪ و ۵٪ معنی دار است. Tobin Q برای بانک‌های دارای CRO بیشتر است و این تفاوت از نظر آماری در سطح ۵ درصد معنی دار است. بین بانک‌های دارای کمیته ریسک و بدون کمیته ریسک از نظر متغیرهای حاکمیت ریسک (به‌استثنای CON-OWN و INST-OWN) تفاوت معناداری وجود دارد. همچنین بین بانک‌های دارای CRO و بدون CRO از نظر متغیرهای حاکمیت ریسک (به‌استثنای CON-OWN) تفاوت معناداری وجود دارد.

جدول ۳- مقایسه تک متغیره کمیته ریسک و حضور CRO

متغیر	وجود کمیته ریسک			وجود CRO		
	بله	خیر	آزمون t	بله	خیر	آزمون t
CR	055/۰	087/۰	642**/۲	054/۰	092/۰	091***/۳
LR	837/۰	061/۸	981***/۳	874/۰	831/۰	- 1/141
ZScore	114/۳	106/۳	- 0/755	094/۳	997/۲	- 2/303**
OR	034/۰	048/۰	847/۰	032/۰	051/۰	145/۸
Tobin's Q	014/۸	996/۰	- 2/051**	01/۸	991/۰	- 1/984**
BOARD-SIZE	11/167	11/297	995**/۸	11/333	10/847	- 1/655*
BOARD-IND	373/۰	302/۰	- 4/765***	286/۰	247/۰	- 2/422**
DUAL	187/۰	069/۰	- 3/902***	177/۰	162/۰	- 1/962*
CON-OWN	627/۰	643/۰	151/۸	633/۰	601/۰	- 1/631
INST-OWN	658/۰	644/۰	- 0/901	662/۰	606/۰	- 2/731**
BANK-SIZE	17/037	17/255	981**/۸	16/935	16/516	- 2/375**
INC-DIV	402/۰	454/۰	113**/۲	419/۰	391/۰	- 0/974
DEP	738/۰	711/۰	- 2/005**	706/۰	692/۰	- 1/967*

شکل ۱- تفاوت میانگین در پراکسی‌های ریسک توسط SOB و POB

ماتریس ضریب همبستگی پیرسون بین دو متغیر در سطح ۱۰ درصد است که نشان می‌دهد همبستگی بالایی بین متغیرها وجود ندارد. این نتایج نشان می‌دهد که تورم واریانس (VI) برای همه متغیرها در محدوده مجاز است، بنابراین نمونه ما از همخطی که می‌تواند بر نتایج تأثیر بگذارد رنج نمی‌برد.

۲-۴- تحلیل چند متغیره

۱-۲-۴- آزمون فرضیه‌ها

ابتدا برای تشخیص نوع تخمین آزمون‌های چاو و هاسمن انجام می‌شود.

آزمون چاو (F لیمر)

در ابتدا برای تشخیص اینکه استفاده از روش پانل در برآورد مدل کارآمدتر است یا روش داده‌های تلفیقی، از آزمون چاو استفاده می‌شود.

جدول ۱-۳ نتایج آزمون چاو برای مدل رگرسیونی

نتیجه	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره آزمون	مدل رگرسیونی
استفاده از مدل پانل دیتا	۰/۰۳	(۱۱، ۱۰۲)	۲/۰۰۳	مدل رگرسیونی ۱
استفاده از مدل پانل دیتا	۰/۰۳	(۱۱، ۱۰۲)	۲/۰۲	مدل رگرسیونی ۲
استفاده از مدل پانل دیتا	۰/۰۲	(۱۱، ۱۰۲)	۲/۰۷	مدل رگرسیونی ۳
استفاده از مدل پانل دیتا	۰/۰۰۰	(۱۱، ۱۰۲)	۴/۱۱	مدل رگرسیونی ۴
استفاده از مدل پانل دیتا	۰/۰۰۰	(۱۱، ۱۰۲)	۳/۹۱	مدل رگرسیونی ۵

فرض صفر در آزمون چاو (اف لیمر) بر عدم استفاده از پانل دیتا (یعنی استفاده از داده‌های تلفیقی) استوار است و فرضیه‌ها را می‌توان چنین نوشت:
 H_0 : نمی‌توان در تخمین از روش پانل دیتا استفاده کرد (باید از روش داده‌های تلفیقی استفاده کرد).

H_1 : می‌توان در تخمین از روش پانل دیتا استفاده کرد.
 برای رد فرضیه صفر و تأیید استفاده از پانل دیتا می‌بایست سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ باشد. در تمام مدل‌ها، استفاده از پانل دیتا مورد تأیید است.

آزمون هاسمن

همان‌طور که در جدول ۴-۵ ملاحظه می‌شود سطح معناداری آزمون چاو بیش از $\alpha=0/05$ محاسبه شده لذا با اطمینان ۹۵٪ امکان برآورد مدل با استفاده از روش پانل تأیید می‌شود. با توجه به اینکه فرض صفر آزمون چاو مبنی بر برابری عرض از مبدأها رد شد، در ادامه به منظور تشخیص وجود اثرات ثابت یا وجود اثرات تصادفی از آزمون هاسمن استفاده می‌شود.

جدول ۲-۳ نتایج آزمون هاسمن مدل رگرسیونی

نتیجه	سطح معناداری	درجه آزادی	آماره آزمون	مدل رگرسیونی
اثرات ثابت	۰/۰۰۴	۳	۱۸/۶۶	مدل رگرسیونی ۱
اثرات ثابت	۰/۰۰۶	۳	۱۵/۹۹	مدل رگرسیونی ۲
اثرات ثابت	۰/۰۰۰	۳	۳۴/۴۱	مدل رگرسیونی ۳
اثرات ثابت	۰/۰۱۲	۳	۱۱/۶۵	مدل رگرسیونی ۴
اثرات ثابت	۰/۰۰۹	۳	۱۲/۸۹	مدل رگرسیونی ۵

فرض صفر در آزمون هاسمن بر عدم استفاده از روش اثرات ثابت (یعنی استفاده روش اثرات تصادفی) استوار است و فرضیه‌ها را می‌توان چنین نوشت:

H0: نمی‌توان در تخمین از مدل اثرات ثابت در روش پانل دیتا استفاده کرد (باید از مدل اثرات تصادفی در روش پانل دیتا استفاده کرد).

H1: می‌توان در تخمین از مدل اثرات ثابت در روش پانل دیتا استفاده کرد.

برای رد فرضیه صفر و تأیید استفاده از اثرات ثابت می‌بایست سطح معنی‌داری کمتر از ۰/۰۵ باشد.

در مدل اول و دوم، سوم، چهارم و پنجم باید از اثرات ثابت استفاده کرد.

جدول ۴ نتایج رگرسیون را برای رابطه بین مکانیسم‌های حاکمیت ریسک، چهار نوع ریسک و عملکرد مالی بانک‌های مورد مطالعه نشان می‌دهد. ستون‌های (۱) تا (۵) نتایج برآورد اثرات تصادفی GLS را برای رابطه بین مکانیسم‌های حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری بانک و عملکرد برای نمونه کامل نشان می‌دهد. در H1a ذکر شد که وجود کمیته ریسک (RC) با ریسک اعتباری (CR)، ریسک نقدینگی (LR) و ریسک عملیاتی (OR) رابطه منفی دارد. این رابطه از نظر آماری در سطح ۱٪ برای CR و LR معنادار است، اما برای OR نه. این نتیجه با یافته‌های برخی از مطالعات موجود مطابقت دارد. یافته‌های (Mike, 2019) گویای این است که کمیته‌های ریسک کیفیت حاکمیت را بهبود می‌بخشد و ریسک‌پذیری بانک را کاهش می‌دهد. در H1b ذکر شد که اندازه کمیته ریسک (RC_Size) با ریسک اعتباری (CR)، ریسک نقدینگی (LR) و ریسک عملیاتی (OR) رابطه منفی دارد. این رابطه از نظر آماری در سطح ۵ درصد برای OR معنادار است، اما در سطح ۱۰ درصد برای CR و LR ضعیف است. در این بخش از نتایج، همبستگی معناداری برای ZScore مشاهده نشد. این یافته‌ها با ادبیات حاکمیت شرکتی موجود مطابقت دارد که هیئت‌های مدیره و کمیته‌های ریسک بزرگ‌تر با شفافیت بهبود یافته و حاکمیت ریسک قوی‌تر همراه هستند. طبق H1c، تعداد جلسات کمیته ریسک (RC_Meetings) با CR، LR و OR رابطه معنادار و منفی دارد، اما با ZScore (معکوس ریسک ورشکستگی) رابطه مثبت و معنی‌داری مشاهده می‌شود. برای H1d، ما

دریافتیم که حضور مدیر ارشد ریسک (CRO) رابطه منفی با CR، LR و OR دارد، اما این رابطه فقط برای LR و OR معنی دار است. همچنین مشخص شد که وجود CRO ارتباط معنی داری با سایر معیارهای ریسک ندارد. باید گفت که این نتایج H1d را تأیید می کند. در H1e اشاره شده است که استقلال CRO با ریسک پذیری بانک ها رابطه منفی دارد. ضرایب منفی و معنی دار CR، LR و OR این فرضیه را تأیید می کند. این نتایج نشان می دهد که CRO_Ind با اتخاذ تصمیم های بی طرفانه و کارآمد، عملکرد نظارت را بهبود می بخشد که منجر به نظارت قوی ریسک و کاهش مؤثر ریسک می شود. در H2 گفته شد که مکانیسم های حاکمیت ریسک با عملکرد بانک مرتبط است. نتایج جدول ۴ نشان می دهد که هیچ یک از مکانیسم های حاکمیت ریسک با عملکرد بانک رابطه معناداری ندارد (Q توبین)، بنابراین فرضیه H2 رد می شود.

جدول ۴- نتایج رگرسیون برای ارتباط بین مکانیسم های حاکمیت ریسک، ریسک پذیری و

عملکرد بانک

متغیر	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
	CR	LR	ZScore	OR	Tobin's Q
RC	-0.071***	-0.695***	0.073	-0.067	0.301
RC-Size	-0.007*	-0.012*	0.041	-0.004**	-0.045
RC-Meetings	-0.003***	-0.001*	0.083***	-0.002**	0.065
CRO	-0.015	-0.321***	0.031	-0.007*	-0.43
CRO-Ind	-0.041*	-0.072**	0.054	-0.261***	-0.01
BOARD-SIZE	-0.021	-0.011*	-0.042	0.007	-1.072
BOARD-IND	0.022*	-0.051*	0.171**	0.098	-0.86
DUAL	-0.002*	0.048	0.047	0.012	-1.32
CON-OWN	0.075	0.021	0.278	0.051	0.278
INST-OWN	-0.113*	0.16	0.405***	0.053	0.235
BANK-SIZE	0.054*	-0.011	0.390***	0.004	-0.178
INC-DIV	-0.087	0.051**	-0.067**	0.004	-0.276
DEP	-0.043	-0.195***	0.377***	0.052	0.345
GDP	-0.003	0.062	0.544***	-0.056**	0.017*
GPS	0.092*	-0.049	-0.456**	0.321**	-0.488*
LAW-INDEX	-0.079	0.092	0.196	0.067	2.456
Intercept	1.775*	2.375**	0.734	1.032**	-10.456*
Year Effects	yes	yes	Yes	Yes	yes
Country Effects	yes	yes	Yes	Yes	yes
Overall R ²	0.253	0.186	0.205	0.179	0.162
Wald Chi ²	39/64***	97/26***	267/29***	48/11***	37/28***

آماره Z در پراتنز: ***p < 0/01; **p < 0/05; *p < 0/10

جدول ۵ شامل نتایج تخمین اثرات تصادفی GLS برای SOB است. نتایج نشان می‌دهد که وجود RC ریسک نقدینگی را کاهش می‌دهد اما اندازه RC ارتباطی با ریسک‌پذیری ندارد. جلسات RC، وجود CRO و استقلال CRO با هیچ معیاری از ریسک مرتبط نیستند، به جز ریسک اعتباری (CR) درنهایت، با توجه به نتایج جدول ۶، رابطه بین مکانیسم‌های حاکمیت ریسک و عملکرد مالی برای SOB ضعیف است.

جدول ۵- نتایج رگرسیون برای ارتباط بین مکانیسم‌های حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری و

عملکرد بانک برای SOBها

متغیر	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
	CR	LR	ZScore	OR	Tobin's Q
RC	0/006	-1/67	0/075	-0/345	-3/543
RC-Size	-0/005	(-1/62)	0/054	0/176	-0/434
RC-Meetings	-0/005*	(-1/76)	0/032	-0/008	0/054
CRO	0/067***	-2/97	0/006	-0/005	-0/006
CRO-Ind	0/065**	-1/82	0/009	-0/056	-0/065
BOARD-SIZE	-0/006	(-0/05)	-0/007	-0/023	0/387
BOARD-IND	0/006	(-0/23)	0/056	0/012	-2/786
DUAL	0/005	-0/34	0/43	0/208*	-2/123
CON-OWN	0/005	(-0/19)	-0/065*	0/398	2/234
INST-OWN	0/056	(-0/67)	0/346	-0/329	-4/567
BANK-SIZE	0/062*	(-1/69)	-0/265**	0/034	-0/154*
INC-DIV	-0/034**	-2/59	-0/076	-0/065*	-1/765
DEP	0/005	-0/09	0/675***	0/065	0/345
GDP	-0/007	(-0/56)	0/379**	-0/065	1/565*
GPS	0/003	(-0/19)	0/098	0/387	-26/376**
LAW-INDEX	0/005	(-0/05)	-0/419**	0/064	22/435*
Intercept	0/543	2/565**	-2/007	2/031	-14/267
Year Effects	yes	Yes	Yes	Yes	yes
Country Effects	yes	Yes	Yes	Yes	yes
Overall R ²	0/205	0/298	0/198	0/171	0/306
Wald Chi ²	49/21***	147/09***	112/32***	96/38***	31/45***

آماره z در پراتنز: ***p < 0/01; **p < 0/05; *p < 0/10

نتایج جدول ۶ نشان می‌دهد که وجود کمیته ریسک، جلسات RC و وجود CRO برای کاهش ریسک اعتباری کافی نیستند، اما RC-Size و CRO-Ind مکانیسم‌های حاکمیتی مؤثر برای کاهش ریسک اعتباری هستند. نتایج گزارش شده در ستون (۲) نشان می‌دهد که تمامی مکانیسم‌های حاکمیتی در کاهش ریسک نقدینگی (LR) مؤثر هستند.

نتایج ستون (۳) نشان می‌دهد که مکانیسم‌های حاکمیت ریسک رابطه معنی‌داری با ZScore ندارند. نتایج ارائه‌شده در ستون (۴) برای ریسک عملیاتی (OR) نشان می‌دهد که همه مکانیسم‌های حاکمیت ریسک به جز تعداد جلسات کمیته ریسک (RC_Meetings) به طور منفی و معنی‌داری با OR مرتبط هستند. در نهایت، برای جدول ۷، نتایج ستون (۵) نشان می‌دهد که کلیه مکانیسم‌های حاکمیت ریسک به طور مثبت و معناداری با عملکرد مالی Q توبین به جز (RC_Size) مرتبط هستند.

جدول ۶- نتایج رگرسیون برای ارتباط بین مکانیزم‌های حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری و

عملکرد بانک برای POBها

متغیر	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
	CR	LR	ZScore	OR	Tobin's Q
RC	234/۰	-0/134**	-0/007	-0/043**	076**/۰
RC-Size	-0/032***	-0/065*	056**/۰	-0/006**	007/۰
RC-Meetings	-0/021	-0/065***	006/۰	032/۰	006**/۰
CRO	004/۰	-1/543***	029/۰	-0/675***	12/654**
CRO-Ind	-0/076***	-1/432***	054/۰	-0/435***	14/321***
BOARD-SIZE	006/۰	-0/007	-0/009	-0/097	-0/001
BOARD-IND	045/۰	019/۰	543***/۰	054*/۰	-0/066
DUAL	-0/087	062/۰	-0/008	007/۰	-0/010
CON-OWN	082/۰	-0/065	-0/453**	-0/075***	-0/003
INST-OWN	-0/095	076/۰	328***/۰	069***/۰	-0/034
BANK-SIZE	052/۰	-0/642***	-0/864***	-0/019**	006/۰
INC-DIV	-0/045	213**/۰	-0/288***	002/۰	006/۰
DEP	-0/176*	-0/765***	237**/۰	01/۰	054/۰
GDP	-0/009	007/۰	256***/۰	-0/002	312**/۰
GPS	178/۰	-0/083	-0/934***	-0/034*	-0/006
LAW-INDEX	-0/234	056/۰	532**/۰	-0/076	096/۰
Intercept	301/۰	006**/۲	643/۰	289/۰	821**/۰
Year Effects	yes	Yes	Yes	Yes	yes
Country Effects	yes	Yes	Yes	Yes	yes
Overall R ²	276/۰	292/۰	147/۰	159/۰	301/۰
Wald Chi ²	74/21***	111/09***	315/21***	93/11***	31/28***

آماره Z در پرانتز *p < 0/10; **p < 0/05; ***p < 0/01

به طور کلی، یافته‌های ارائه‌شده در جداول ۶ و ۷ نشان می‌دهد که تأثیر مکانیسم‌های حاکمیت ریسک در SOBها و POBها به طور قابل توجهی متفاوت است. به عنوان مثال، مکانیسم‌های حاکمیت ریسک در کاهش ریسک و بهبود عملکرد مالی در POBها نسبت

به SOBها مؤثرتر است؛ بنابراین فرضیه H3 پذیرفته می‌شود. از این نتایج می‌توان نتیجه گرفت که کمیته‌های ریسک و مدیران ارشد ریسک SOBها استقلال و حضور قابل توجهی در عملکردهای نظارت بر ریسک ندارند، زیرا SOBها ممکن است با اهداف سیاسی، مدیریت و هدایت شوند تا اهداف اقتصادی (Doki, 2018). همچنین، SOBها ممکن است به دلیل محدودیت‌های بودجه، اهداف اجتماعی را برای دستیابی به اهداف سیاسی دنبال کنند (Dung, 2014) که می‌تواند منجر به کیفیت اعتبار پایین‌تر و ریسک بالاتر برای SOBها شود (Bari, 2011).

۲-۲-۴- پرداختن به درون‌زایی

در این تحقیق رویکرد سیستم GMM دومرحله‌ای برای بررسی رابطه بین مکانیسم‌های حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری بانک و عملکرد مورد استفاده قرار گرفته است. نتایج AR (1) و AR (2) نشان می‌دهد که برآوردهای GMM معتبر هستند. دو آزمون دیگر برای توجیه استفاده از رویکرد GMM مهم هستند. یکی تست سارگان^۱ و دیگری تست هانسن^۲. نتایج این آزمون‌ها در جدول ۷ استفاده از رویکرد GMM را توجیه می‌کند. جدول ۷ نتایج GMM را برای رابطه بین مکانیسم‌های حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری بانک و عملکرد بر اساس کل نمونه‌ها ارائه می‌کند، در حالی که جداول ۸ و ۹ نتایج را به ترتیب برای نمونه‌های SOB و POB نشان می‌دهد. یافته‌های قابل مشاهده در جداول ۷ تا ۹ به‌طور کلی نشان می‌دهد که مکانیسم‌های حاکمیت ریسک در کاهش ریسک‌پذیری بانک مؤثر است، اما در نمونه کامل تأثیر معناداری بر عملکرد مالی ندارد. نتایج ارائه شده در جداول ۸ و ۹ نشان می‌دهد که مکانیسم‌های حاکمیت ریسک در کاهش ریسک‌پذیری و بهبود عملکرد مالی POB نسبت به SOB مؤثرتر است. از این یافته می‌توان دریافت که نتایج ارائه شده در جداول ۴، ۵ و ۶ مشمول درون‌زایی نیستند.

1 Sargan Test

2 Hansen Test

جدول ۷- برآوردهای GMM برای ارتباط بین حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری بانک و عملکرد

متغیر	(۱) CR	(۲) LR	(۳) Zscore	(۴) OR	(۵) Tobin's Q
Dependent Variable(۱)	764*** (-297/34)	795*** (-159/26)	765*** (-26/18)	697*** (-103/11)	893*** (-518/21)
RC	-0/078*** (8/21)	-2/087*** (-26/18)	-0/067 (-26/18)	-0/006 (-1/60)	036۰ (-1/23)
RC-Size	-0/063*** (3/12)	-0/413*** (-2/04)	-0/051 (-2/04)	-0/004*** (-0/54)	043۰ (-0/86)
RC-Meetings	-0/007*** (6/23)	-0/007*** (-5/32)	026*** (-5/32)	-0/027*** (4/54)	004*** (-3/05)
CRO	009۰ (-0/96)	-0/678*** (-12/76)	342*** (-12/76)	-0/028*** (-1/99)	032۰ (-0/643)
CRO-Ind	031۰ (-0/79)	-0/789*** (-11/276)	786*** (-11/276)	-0/051** (-7/32)	003۰ (-0/237)
BOARD-SIZE	-0/003 (-1/29)	-0/005*** (-5/27)	076** (-5/27)	-0/004*** (-2/08)	-0/182*** (-8/17)
BOARD-IND	002۰ (-0/65)	-0/018 (-0/70)	432*** (-0/70)	054*** (-4/02)	-0/276*** (-3/45)
DUAL	-0/008*** (-1/98)	051*** (-1/98)	-0/367*** (-6/87)	064*** (-8/75)	-0/056*** (-6/24)
CON-OWN	056*** (-7/01)	-0/261*** (-2/89)	087۰ (-2/89)	015۰ (-1/35)	629۰ (-1/55)
INST-OWN	-0/098*** (-4/07)	-0/071 (-1/60)	065۰ (-1/60)	-0/056*** (-1/06)	-0/365*** (-4/65)
BANK-SIZE	054** (-0/199)	-0/005 (-0/54)	006۰ (-0/54)	-0/042 (-1/54)	054** (-1/98)
INC-DIV	-0/001 (-0/45)	-0/064** (-2/02)	096*** (-3/93)	-0/007** (-3/93)	002۰ (-0/76)
DEP	-0/008 (-0/76)	-0/269*** (-3/67)	643*** (-3/67)	-0/081*** (-4/94)	-0/201*** (-5/02)
GDP	031۰ (-0/18)	-0/009 (-1/48)	-0/478*** (-1/48)	009۰ (-5/12)	275*** (-4/58)
GPS	054۰ (-1/23)	005۰ (-1/23)	934*** (-0/102)	082۰ (-7/12)	-0/006 (-1/46)
LAW-INDEX	-0/068** (-2/21)	-0/476*** (-6/32)	289*** (-6/32)	-0/265*** (-6/93)	063** (-1/98)
Intercept	165** (-2/21)	765*** (-6/32)	421*** (-6/32)	398** (-6/93)	-1/004*** (-1/98)
Year Effects	yes	yes	Yes	Yes	yes
Country Effects	yes	yes	Yes	Yes	yes
Arellano-Bond test AR(1) (z, p-value):	-4/278 (p = 0/000)	-3/632 (p = 0/000)	-3/076 (p = 0/000)	-5/476 (p = 0/000)	-5/296 (p = 0/000)
Arellano-Bond test AR(2) (z, p-value):	-0/65 (p = 0/27)	-0/78 (p = 0/42)	71۰ (p = 0/42)	-0/98 (p = 0/48)	-0/87 (p = 0/22)
Sargan test (Chi-square, p-value):	205/42 (p = 0/000)	756/23 (p = 0/000)	1976/29 (p = 0/000)	405/69 (p = 0/000)	3169/2 (p = 0/000)
Hansen test (Chi-square, p-value):	86/32 (p = 0/849)	92/78 (p = 0/823)	126/27 (p = 0/823)	62/11 (p = 0/634)	72/9 (p = 0/928)

آماره t در پرانتز *p < 0/10; **p < 0/05; ***p < 0/01

جدول ۸- برآوردهای GMM برای بین حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری بانک و عملکرد برای SOBها

(۵)	(۴)	(۳)	(۲)	(۱)	متغیر
Tobin's Q	OR	ZScore	LR	CR	Dependent Variable _(t-1)
(-8/23) 004*** [^] (-0/04)	(-204/52) 745*** [^] (-0/34)	(-77/06) 821*** [^] (-0/65)	(-74/29) 794*** [^] (-5/01)	(-53/42) 586*** [^] (-0/18)	RC
-1/12	(-1/43) -0/025	-0/23	(-0/65) 003/0	(-2/79) -0/008***	RC-Size
-1/35	(-1/32) -0/005	(-0/67) 005/0	(-5/34) -0/005***	(-0/90) -0/018	RC-Meetings
-1/04	(-1/25) -0/043	(-0/24) -0/015	(-0/87) -0/321	(-2/04) -0/035***	CRO
(-1/21) -0/674	(-4/06) -0/102***	(-3/02) 204*** [^]	(-1/99) -0/323**	(-5/08) -0/036***	CRO-Ind
(-0/23) -0/165	-1/28 -0/067	(-1/08) -0/002	(-1/06) -0/035	-2/75 007*** [^]	BOARD-SIZE
(-0/56) -0/026	-1/21 003/0	(-1/91) 035** [^]	(-2/43) 082** [^]	(-6/34) -0/045***	BOARD-IND
-0/03	(-0/06) 003/0	(-3/21) -0/076***	(-6/22) 217*** [^]	74/0 036** [^]	DUAL
(-0/75) 678/0	(-0/27) 027/0	(-1/43) -0/215	(-5/65) -0/276***	(-5/34) 076*** [^]	CON-OWN
(-0/47) -2/043	-1/32 052/0	(-0/54) 154/0	(-6/23) 965*** [^]	(-1/02) -0/007	INST-OWN
(-1/45) 123/0	-0/76 -0/065	(-5/34) -0/054***	-1/84 -0/004*	(-1/21) 031/0	BANK-SIZE
(-1/89) 278** [^]	-1/32 -0/005	(-6/04) -0/275***	(-5/34) 027*** [^]	(-6/76) -0/054***	INC-DIV
(-0/45) -0/176	(-1/68) 054** [^]	(-11/32) 345*** [^]	(-7/01) -0/472***	-1/16 001/0	DEP
-1/34	-1/6 035/0	(-4/87) 153*** [^]	(-1/65) -0/025*	-0/56 -0/005	GDP
-1/99	-0/234** -1/25	-1/03 008/0	(-3/92) 267*** [^]	(-0/23) -0/003	GPS
(-0/08) -1/196*	-1/46 -0/065	-1/21 035/0	(-3/57) -0/513***	(-0/99) -0/011	LAW-INDEX
yes	Yes	Yes	Yes	-0/065	Intercept
yes	Yes	Yes	Yes	yes	Year Effects
(p = 0/000)	(p = 0/000)	(p = 0/000)	(p = 0/000)	(p = 0/000)	Country Effects
(p = 0/453)	(p = 0/543)	(p = 0/302)	(p = 0/475)	(p = 0/754)	Arellano-Bond test AR(1) (z, p-value):
(p = 0/000)	(p = 0/000)	(p = 0/000)	(p = 0/000)	(p = 0/000)	Arellano-Bond test AR(2) (z, p-value):
(p = 1/000)	(p = 1/000)	(p = 1/000)	(p = 1/000)	(p = 0/999)	Sargan test (Chi-square, p-value):
					Hansen test (Chi-square, p-value):

آماره t در پرانتز *p < 0/10; **p < 0/05; ***p < 0/01

جدول ۹- برآورد های GMM برای بین حاکمیت ریسک، ریسک پذیری بانک و عملکرد برای POB

متغیر	(۱)	(۲)	(۳)	(۴)	(۵)
	CR	LR	Zscore	OR	Tobin's Q
Dependent Variable:(۱)	754*** (-276/34)	598*** (-276/34)	478** (-47/23)	843*** (-148/54)	231*** (-25/12)
RC	023. (-0/23)	-0/056** (-0/56)	233*** (-5/34)	-0/056*** (-3/43)	054*** (-7/78)
RC-Size	-0/003*** (-10/28)	-0/076 (-10/28)	045*** (-2/98)	-0/0004*** (-12/76)	004*** (-1/99)
RC-Meetings	-0/003*** (-6/28)	-0/028*** (-11/67)	052. (-11/67)	-0/003 (-1/02)	006*** (-7/45)
CRO	076. (-0/13)	-0/045** (-2/60)	372*** (-2/60)	-0/02 (-8/34)	056*** (-7/97)
CRO-Ind	-0/046*** (-11/24)	-0/065*** (-4/26)	174*** (-4/26)	-0/045* (-1/66)	034*** (-2/54)
BOARD-SIZE	-0/003*** (-2/61)	004. (-1/13)	018*** (-1/13)	043*** (-2/57)	-0/003*** (-3/45)
BOARD-IND	015*** (-3/48)	002. (-1/09)	034* (-1/96)	017*** (-10/32)	-0/005 (-1/45)
DUAL	-0/064** (-2/07)	-0/065 (-1/45)	-0/016 (-1/45)	-0/006** (-2/56)	004. (-1/05)
CON-OWN	025*** (-8/45)	-0/094* (-1/96)	046*** (-1/96)	-0/001 (-1/20)	-2/45 (-2/45)
INST-OWN	-0/046*** (-4/45)	035*** (-5/05)	056. (-5/05)	-0/002* (-1/34)	-5/06 (-5/06)
BANK-SIZE	004*** (-2/06)	-0/018*** (-4/96)	019*** (-4/96)	-0/045** (-1/99)	(-3/67)
INC-DIV	0/009*** (-4/34)	056** (-2/45)	-0/065*** (-5/56)	-0/067*** (-4/56)	-1/08 (-1/08)
DEP	-0/059* (-1/95)	-0/567*** (-8/34)	543*** (-10/34)	027*** (-7/45)	-2/63 (-2/63)
GDP	042. (-0/28)	006. (-0/23)	156*** (-4/87)	002* (-1/87)	-9/34 (-9/34)
GPS	008*** (-9/04)	167*** (-3/05)	297*** (-3/89)	-0/004 (-0/29)	-3/99 (-3/99)
LAW-INDEX	-0/056** (-2/54)	-0/006 (-0/67)	-0/102 (-0/102)	-0/008 (-0/67)	(-5/56)
Intercept	-0/018	587***	-0/997***	-0/011	589***
Year Effects	yes	yes	Yes	Yes	yes
Country Effects	yes	yes	Yes	Yes	yes
Arellano-Bond test AR(1) (z, p-value):	-3/05 (p=0/000)	-2/98 (p=0/000)	-3/39 (p=0/000)	-4/02 (p=0/000)	-4/18 (p=0/000)
Arellano-Bond test AR(2) (z, p-value):	-0/78 (p=0/378)	-0/34 (p=0/567)	07. (p=0/289)	01/ (p=0/394)	28/ (p=0/205)
Sargan test (Chi-square, p-value):	271/95 (p=0/000)	189/9424 (p=0/000)	217/45 (p=0/000)	238/11 (p=0/000)	211/89 (p=0/000)
Hansen test (Chi-square, p-value):	91/56 (p=0/856)	82/78 (p=0/734)	69/12 (p=0/798)	78/29 (p=0/798)	98/19 (p=0/534)

*p < 0/10; **p < 0/05; ***p < 0/01
آماره t در پرانتز

۳-۲-۴- تجزیه و تحلیل استحکام

در این تحقیق، علاوه بر تجزیه و تحلیل سیستم GMM، برخی از تست‌های استحکام^۱ نیز برای تأیید نتایج اصلی انجام شده است. ابتدا از رویکرد متغیر مستقل تأخیری^۲ استفاده شد و رابطه بین مکانیزم‌های حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری بانک و عملکرد مجدداً مورد بررسی قرار گرفت. نتایج این بخش نشان می‌دهد که مکانیزم‌های حاکمیت ریسک در کاهش ریسک‌پذیری بانک‌ها کمک‌کننده است، اما تأثیر قابل توجهی بر عملکرد مالی بانک‌ها ندارد. سپس تجزیه و تحلیل با نمونه جایگزین انجام شد، زیرا نمونه‌های این تحقیق تحت سلطه سه کشور هند (۲۷/۴ درصد مشاهدات)، چین (۱۷/۷ درصد مشاهدات) و امارات متحده عربی (۱۰/۶ درصد مشاهدات) هستند. در مجموع ۵۵/۷ درصد بانک‌های نمونه متعلق به این کشورها هستند.

۵- نتیجه‌گیری

به‌طور کلی، مدیریت ریسک در حاکمیت شرکتی حائز اهمیت است، زیرا سازمان را از زیان محافظت می‌کند. هنگامی که حاکمیت شرکتی به‌خوبی برقرار باشد، شرکت‌ها می‌توانند به‌طور فعال ریسک را شناسایی و کاهش دهند که منجر به کاهش ریسک و در نهایت محدود شدن آسیب‌های مالی و اعتباری خواهد شد.

نتایج ما نشان می‌دهد که مکانیزم‌های حاکمیت ریسک، ریسک‌پذیری بانک را کاهش می‌دهند، اما تأثیری بر عملکرد مالی بانک ندارند. نتایج تحلیل زیر نمونه نشان می‌دهد که برای بانک‌های خصوصی، مکانیزم‌های حاکمیت ریسک بر ریسک‌پذیری بانک تأثیر دارند، در حالی که برای بانک‌های دولتی تأثیری ندارند. علاوه بر این، رابطه بین مکانیزم‌های حاکمیت ریسک و عملکرد بانک تنها برای بانک‌های خصوصی معنادار است. این نتایج نشان می‌دهد که ساختارهای حاکمیت ریسک برای بانک‌های خصوصی

1 robustness

2 Lagged independent variable approach

قوی تر است و به این بانک‌ها اجازه می‌دهد تا ریسک اعتباری بالاتری را به منظور حداکثر کردن سود خود بپذیرند.

با توجه به اینکه کاهش ریسک‌پذیری در بانک‌های خصوصی نسبت به بانک‌های دولتی با شدت بیشتری اتفاق می‌افتد، می‌توان استنباط کرد که ساختارهای حاکمیت ریسک تنها برای ایجاد مشروعیت نمادین نزد سهامداران در بانک‌های دولتی وجود دارد. در مقابل، در بانک‌های خصوصی، حاکمیت ریسک به طور خاص برای بهبود عملکرد مالی و نظارت بر ریسک‌پذیری مدیریتی به کار می‌رود؛ بنابراین، ما به طور تجربی استدلال‌های خود را تأیید می‌کنیم و می‌پذیریم که چارچوب نهادی‌ای که شرکت‌ها در آن فعالیت می‌کنند، می‌تواند استفاده از روش‌ها و سیاست‌های مدیریت ریسک را تعیین کند.

تعارض منافع

تعارض منافع وجود ندارد.

ORCID

Amir Hossein Erza

<https://orcid.org/0000-0002-3243-5661>

منابع

- داوری، مجیدرضا، و پهلوانی قمی، معصومه. (۱۳۸۸). مدیریت ریسک عملیاتی در بانک‌های تجاری. *پژوهشنامه اقتصادی*، (۶) (ویژه‌نامه بانک)، ۱۵-۳۱. SID. <https://sid.ir/paper/67245/fa>
- مغنی، حیدر، ناصحی فر، وحید، و ناطق، تهمنه. (۱۳۹۸). چگونگی تأثیر گسترش فناوری‌های مالی بر بهبود عملکرد خدمات مالی. *اقتصاد مالی (اقتصاد مالی و توسعه)*، ۱۳(۴۹)، ۱۸۳-۲۱۲. SID. <https://sid.ir/paper/229280/fa>
- ندیری، محمد، موسویان، سیدعباس، و نادری، جلال. (۱۳۹۸). بررسی عوامل تأثیرگذار بر ریسک اعتباری در بانک‌های اسلامی. *اقتصاد اسلامی*، ۱۹(۷۵)، ۱۰۹-۱۳۸. SID. <https://sid.ir/paper/387162/fa>
- Abedifar, P., Molyneux, P., & Tarazi, A. (2013). Risk in Islamic banking. *Review of finance*, 1(6), 2035-2096.

- Anderson, R. C., Mansi, S. A., & Reeb, D. M. (2004). Board characteristics, accounting report integrity, and the cost of debt. *Journal of accounting and economics*, 31(3), 315-342.
- Alam, M. S., Alam, M. N., Murshed, M., Mahmood, H., & Alam, R. (2022). Pathways to securing environmentally sustainable economic growth through efficient use of energy: A bootstrapped ARDL analysis. *Environmental Science and Pollution Research*. 29(33), 50025–50039.
- Barry, T. A., Lepetit, L., & Tarazi, A. (2011). Ownership structure and risk in publicly held and privately owned banks. *Journal of Banking & Finance*, 35(5), 1327-1340.
- Battaglia, F., & Gallo, A. (2015). Risk governance and Asian bank performance: An empirical investigation over the financial crisis. *Emerging Markets Review*, 25, 53-68. <https://doi.org/10.3390/su10030640>
- Dapp, T. F. (2017). Fintech: The Digital Transformation in the Financial Sector. In *Sustainability in a Digital World* (pp. 189-199): Springer.
- Dong, X., Yu, Y., & Zhou, J. (2023). *Corporate Governance and Risk Management*. In: Cisco. Springer, Singapore.
- Elamer, A. A., & Benyazid, I. (2018). The impact of risk committee on financial performance of UK financial institutions. *International Journal of Accounting and Finance*, 8(2), 161-180.
- Fungáčová, Z., & Solanko, L. (2009). Risk-taking by Russian banks: Do location, ownership and size matter?. *Экономический журнал Высшей школы экономики*, 13(1), 101-129.
- Galletta, S., Mazzù, S., & Scannella, E. (2021). Risk committee complexity and liquidity risk in the European banking industry. *Journal of Economic Behavior & Organization*, 192, 691-703.
- Harb, E., El Khoury, R., Mansour, N., & Daou, R. (2022). Risk management and bank performance: evidence from the MENA region. *Journal of Financial Reporting and Accounting*, 21(5), 974-998.
- Harle, P., Havas, A., & Samandari, H. (2016). *The future of bank risk management*. McKinsey Global Institute.
- Hasan, M. B., Raza Rabbani, M., Sarker, T., Akter, T., & Hasan, S. M. (2023). Role of risk disclosure on creditworthiness and driving forces of risk disclosure of banks: Islamic vs conventional banks. *International Journal of Islamic and Middle Eastern Finance and Management*, 16(5) 892-909

- Hines, C. S., Masli, A., Mauldin, E. G., & Peters, G. F. (2015). Board risk committees and audit pricing. *Auditing: A Journal of Practice & Theory*, 34(4), 59-84.
- Hossain, M., Jain, P. K., & Mitra, S. (2013). State ownership and bank equity in the Asia-Pacific region. *Pacific-Basin Finance Journal*, 21(1), 914-931.
- Hsueh, S. J., Hu, Y. H., & Tu, C. H. (2013). Economic growth and financial development in Asian countries: A bootstrap panel Granger causality analysis. *Economic Modelling*, 32, 294-301.
- Iselin, M. (2020). Estimating the potential impact of requiring a stand-alone board-level risk committee. *Journal of Accounting and Public Policy*, 39(5), 106709.
- Kacem, O., & El Harbi, S. (2023). Risk governance, ethics codes and bank performance: evidence from large banks worldwide. *Managerial Finance*, 49(2), 205-226.
- Kanchu, T., & Kumar, M. M. (2013). Risk management in banking sector— an empirical study. *International journal of marketing, financial services & management research*, 2(2), 145-153.
- Karanja, E., & Rosso, M. A. (2017). The Chief Risk Officer: a study of roles and responsibilities. *Risk Management*, 19, 103-130.
- Keeley, M. C. (1990). Deposit insurance, risk, and market power in banking. *The American economic review*, 1183-1200.
- Laeven, L., & Levine, R. (2009). Bank governance, regulation and risk taking. *Journal of financial economics*, 93(2), 259-275.
- Lim, C. Y., Woods, M., Humphrey, C., & Seow, J. L. (2017). The paradoxes of risk management in the banking sector. *The British Accounting Review*, 49(1), 75-90.
- Luu, H. (2015). *Corporate governance, regulation and bank risk-taking behaviour in developing Asian countries* (p. 201). SSRN.
- Mollah, S., Hassan, M. K., Al Farooque, O., & Mobarek, A. (2017). The governance, risk-taking, and performance of Islamic banks. *Journal of financial services research*, 51 195-219.
- Moudud-Ul-Huq, S., Zheng, C., & Gupta, A. D. (2018). Does bank corporate governance matter for bank performance and risk-taking? New insights of an emerging economy. *Asian Economic and Financial Review*, 8(2), 205-230.

- Nekhili, M., Gull, A. A., Chtioui, T., & Radhouane, I. (2020). Gender-diverse boards and audit fees: What difference does gender quota legislation make?. *Journal of Business Finance & Accounting*, 41(1-2), 52-99.
- Nguyen, Q. K. (2020). Ownership structure and bank risk-taking in ASEAN countries: A quantile regression approach. *Cogent Economics & Finance*, 8(1), 1809789.
- Nguyen, Q. K. (2021). Oversight of bank risk-taking by audit committees and Sharia committees: conventional vs Islamic banks. *Heliyon*, 7(8), e07798.
- Nguyen, Q. K. (2022). The impact of risk governance structure on bank risk management effectiveness: evidence from ASEAN countries. *Heliyon*, 8(10), e11192.
- Nkundabanyanga, S. K., Mugumya, E., Nalukenge, I., Muhwezi, M., & Najjemba, G. M. (2020). Firm characteristics, innovation, financial resilience and survival of financial institutions. *Journal of Accounting in Emerging Economies*, 10(1), 48-73.
- Orazalin, N., & Mahmood, M. (2019). The financial crisis as a wake-up call: corporate governance and bank performance in an emerging economy. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 19(1), 80-101.
- Pagach, D., & Warr, R. (2011). The characteristics of firms that hire chief risk officers. *Journal of risk and insurance*, 78(1), 185-211.
- Piekiet Weeserik, B., Spruit, M. (2018). Improving Operational Risk Management Using Business Performance Management Technologies. *Sustainability*, 10(3), 640.
- Ryan, S. G. (2008). Accounting in and for the subprime crisis. *The accounting review*, 83(6), 1605-1638.
- Sabato, G. (2010). Financial crisis: where did risk management fail?. *International Review of Applied Financial Issues and Economics*, (2), 315-327.
- Shahab, Y., Gull, A. A., Ahsan, T., & Mushtaq, R. (2022). CEO power and corporate social responsibility decoupling. *Applied Economics Letters*, 29(21), 1965-1969.

- Shehzad, C. T., De Haan, J., & Scholtens, B. (2010). The impact of bank ownership concentration on impaired loans and capital adequacy. *Journal of Banking & Finance*, 34(2), 399-408.
- Shleifer, A., & Vishny, R. W. (1997). A survey of corporate governance. *The journal of finance*, 52(2), 737-783.
- Stulz, R. M. (2014). *Governance, risk management, and risk-taking in banks* (No. w20274). National Bureau of Economic Research.
- Stulz, R. M., Tompkins, J. G., Williamson, R., & Ye, Z. S. (2021). Why do bank boards have risk committees? (No. w29106). *National Bureau of Economic Research*.
- Sun, L., & Chang, T. P. (2011). A comprehensive analysis of the effects of risk measures on bank efficiency: Evidence from emerging Asian countries. *Journal of Banking & Finance*, 35(7), 1727-1735.
- Wintoki, M. B., Linck, J. S., & Netter, J. M. (2012). Endogeneity and the dynamics of internal corporate governance. *Journal of financial economics*, 105(3), 581-606.

استناد به این مقاله: ارضاء، امیرحسین و حیدری، سارا. (۱۴۰۵). مدیریت ریسک و حاکمیت شرکتی: مطالعه موردی؛ شواهدی از برخی بانکهای کشورهای آسیایی. (۱)، ۲۹-۶۲.

doi: 10.22054/fiba.2024.77786.1012

Finance and Banking of Journal is licensed under a Creative Commons Attribution-Non Commercial 4.0 International License..